

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies nonus et decimus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1925

Officium S. Baudolini

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72556)

AUCTORE
H. D.

scopus Aprutinus, princeps Terami comesque Bisemni etc. Universis et singulis praesentes litteras inspecturis fidem facimus et in verbo veritatis attestamus qualiter de anno 1585, quo tempore praeceramus conventui Sanctae Crucis et Omnium Sanctorum Boschi Provinciae nostrae utriusque Lombardiae, cogitavimus sacras reliquias sanctorum Valerii episcopi et martyris (1) et Baudolini episcopi et confessoris in ecclesia sancti confessoris praedicti in civitate Alexandriae reconditas ad decentiorem locum transferre. Quare illustrissimus ac reverendissimus D. Octavius Paravicinus S. R. E. Cardinalis, tunc ecclesiae Alexandrinae dignissimus episcopus, a nobis rogatus, et associatus a quampluribus presbiteris aliisque religiosis et saecularibus viris, die statuta ingressus dictam ecclesiam quae est dicti conventus Boschensis, factaque oratione ad altare ipsius sancti Baudolini situm a dextris illius ecclesiae, accessit ad posteriorem partem dicti altaris, ubi erat tumulus quidam lateribus et caemento constructus et, ut apparebat, antiquus, in quo dicebatur reconditum fuisse corpus dicti sancti confessoris. Et iterum facta oratione dictus reverendissimus D. Cardinalis mandavit cuidam fabricatori ad id vocato, ut amoveret quosdam lapides marmoreos, quibus dictus tumulus cooperiebatur. Amotis autem iis, introspectis omnes qui tunc aderant, nihil viderunt praeter telas aranearum hinc et inde, et in medio fundi dicti tumuli glebam terrae telis aranearum coopertam; quam cum praedictus illustrissimus D. Cardinalis quodam frusto ligni coepisset evolvere, repente odoris mirifici fragrantia quaedam erupit, unde cuncti mira fuerunt consolatione repleti. Cumque nulla subesset vel considerari posset naturalis causa, ad sanctissima illa ossa cineribus admixta, tantae rei novitatem referre visum fuit, praesertim quia cum dictis cineribus reliquisque sacris fuerunt reperta quaedam frustula capsulae levigatae tineis tamen corrosae, et humiditate ac vetustate penitus consumptae, quae potius obolere quam redolere ex se poterant. Per manus

igitur eiusdem D. Cardinalis amplissimi ossa D praedicta cum parte cranei in capsula quadam lignea ad id tunc temporis ibi parata, devotissime recondita asservata fuisse (l. fuerunt). Et similiter sacrae reliquiae corporis supra dicti S. Valerii, quae prius fuerant in quodam loculo, super altari nomini eius dicato fuerunt accommodata. Ad quae omnia et singula ipsi interfuimus eaque vidimus oculis nostris manusque nostrae contrectaverunt, sicque vere et realiter evenisse recordamur.

In quorum fidem praesentes testimonii ac veritatis litteras fieri fecimus, ipsas manu propria subscripsimus illisque sigillo nostro maiori muniri mandavimus.

Datum Terami, in nostro episcopali palatio Aprutino, die XVIII augusti 1600.

Signat. Fr. Vincentius Monte Sanctus episcopus Aprutinus.

Mutius Ciancius not. et episcopalis curiae Aprutinen. actarius etc.

Suprascripta omnia eo tempore ac plane uti hic recensentur vera esse recordamur et contestamur nos ipsi.

Octavius S. R. E. presbiter Cardinalis Paravicinus die 2 septembris 1600 (2).

7. Arcam a Cardinale Paravicino debite ob-
signatam rursus aperuit anno 1600, die 13 ianua-
rii, qui eidem suffectus est vir venerabilis Petrus
Georgius Odescalchus, eamque pristino in loco col-
locavit (3), donec anno 1601, die 9 septembris,
sollemni instituta processione reliquias SS. Baudolini et Valerii per civitatem circumferret et in
eandem ecclesiam reduceret. Corpus autem S. Baudolini repositum est in capella quae tunc patrum
Dominicanorum Alexandriae commorantium
erat (4), ubi intactum remansit ad annum usque
1803. Hoc anno videlicet destructa fuit ecclesia
Sancti Baudolini eiusque reliquiae translatae in
ecclesiam Sancti Alexandri, dein, anno 1810, in
ecclesiae Sancti Marci, quae nunc cathedralis est,
capellam minorem, tandemque nova facta sollemni translatione, in primam capellam ad sinistram
altaris maioris, ubi etiamnum quiescunt.

Recognitio
anni 1600.

Translatio
in ecclesiam
cathedralem.

(1) Valerius ille episcopus et martyr ceterum ignotus est. Cf. G. T. CANESTRI, *Vita di S. Baudolino... coll' aggiunta di alcune notizie relative a S. Valerio altro protettore della città*, p. 21-24.

— (2) NOVELLI, *Della vita e del culto di San Baudolino*, p. 47-48. — (3) NOVELLI, p. 38-39. — (4) I. B. SALA, in *Vita ven. P. G. Odescalci*, 34, *Act. SS.*, Propylaeum Maii, p. 11.

OFFICIUM S. BAUDOLINI

E breviario Humiliatorum. Cf. *Comm. praev.* num. 3.

De S. Baudolino episcopo et confessore.

In primis Vesperis.

ANTIPHONA AD MAGNIFICAT. Baudolinus in hortulo serit olerum semina: quibus superveniens viator famelicus sub ipsa hora natis vescitur et obstupescit ad miraculum.

ORATIO AD HORAS. Propitiare nobis, quaesumus, Domine, famulis tuis per huius sancti con-

fessoris tui Baudolini merita gloriosa, ut eius pia intercessione ab omnibus protegamur adversis. Per Dominum.

<Ad Matutinum.>

LECTIO PRIMA. Hic vir sanctitate eximius, cuius hodie festum colimus, Baudolinus nomine, ab oppido quondam celebri, quod Forum dicebatur, sed postmodum labentibus rebus in par-

-vum

A vum vicum redactum, nunc Villa Fori (1) ab incolis appellatur, ubi mapalia pastores agunt, haud ita procul ab Alexandria Europae, oriundus fuit.

LECTIO SECUNDA. Orbatus itaque utroque parente, cum placuit Altissimo, postquam vidit Baudolinus humana haec omnia quae ab his, qui ea suspiciunt, prima ducuntur, nullis suis subnixis viribus, fluere et labi, statuit animum ab eorum cupidine prohibere et his maxime rebus intendere quae, cum firmatae sint et perpetuae, securitatem vitae atque animi tranquillitatem pariunt, suosque cultores caelo inferunt.

LECTIO TERTIA. Ceterum, quo vacuo magis animo rem ipsam perageret, suisque studiis obsequi posset, distractis quaecumque ex patris haereditate possederat, quicquid inde pecuniae conflatum est, id totum levandae pauperum inopiae et miserorum deprecandis incommodis erogavit.

B LECTIO QUARTA. Exutus igitur rebus omnibus aequae ac eorum cupidine, solitarium locum petiit iuxta templum Deiparae Virginis quod Fori erat, antiqua religione sed populo infrequens. Ubi die noctueque ieiuniis et orationibus incumbens, adeo celebre nomen adeptus est sanctitatis ut multi mortales ad eum confluerent, alii alia petentes.

LECTIO QUINTA. Miraculis plurimis claruit: quibus effectum est ut duo episcopi, Derthonensis

(1) Forum unum est ex oppidis quorum incolae post exstructam Alexandriam eo confluxere. Cf. Comm. praev. num. 1. — (2) Vulgo Bormida, —

scilicet et Aquensis, apud quos ipse invidia quorundam religiosorum falso delatus fuerat, in suorum episcopatum socium et collegam eum adoptarent, licet renuentem.

LECTIO SEXTA. Tandem praescius mortis suae, in Domino feliciter requievit quarto idus novembris, regnante Luitprando Longobardorum rege. Cuius corpus e Foro in Alexandriam iussu Alexandri tertii, pontificis maximi, qui titulum ac nomen ei civitati dedit, translatum, in templo sub nomine ipsius constituto usque in hodiernum diem conditur.

EVANG. Homo quidam peregre proficiscens etc. cum sua Homilia.

<Ad Laudes.>

ANTIPHONA AD BENEDICTUS. Dum Derthonam pergat vir Dei, tunicam aquis instratam cum nuncio episcopi conscendens, in nomine Domini amnem Burmidam (2), tunc vado insuperabilem, ac si nave vectus esset, incolomis pertransivit. E

In secundis Vesperis.

ANTIPHONA AD MAGNIFICAT. Ad iussa Baudolini veniunt anseres ac dicto audiunt (3), cerva potum plenis praebet ab uberibus. Magnificemus ergo Dominum, qui potens est, et in sancto suo Baudolino operatus est magnalia.

(3) Hinc moris est pictorum S. Baudolinum medios inter anseres hinc inde fugientes effingere.

DE S. CONSTANTINO

MARTYRE IN BABYLONIA

AN. 853

P. P.

C

F

COMMENTARIUS PRAEVIUS

Passio Constantini Hiberi
nec stilo orationis

1. Ambiguum sui legentibus opinionem facit Passio hiberica S. Constantini principis, qui paulo post dimidiatum saeculum IX ab Arabibus occisus fuisse perhibetur. Quae de sancti martyris vita et obitu in hoc libello relata sunt, nemini dubitationem inicerent, qui eadem alicubi breviter memorata reperisset. Verum in proluxa et circumfluente illa oratione multa desunt quae scriptor ab ipsis rebus probatisve documentis non nimum remotus omittere non poterat. Quin immo non pauca admixta sunt quae patenter historiae refragantur. Itaque ab ipso ingressu disquisitionis, obvia coniectura se intrudit: de S. Constantini martyrio certum quoddam documentum olim exstiterit, quod sequiori aetate hagiographus aliquis loquacior quam mendacior inani facundia diluerit, ut e ieiuno elogio longulam narrationem coqueret. Sed non ita perspicuum est quae rerum summa ar-

gumentum illud constiterit. Ut igitur haec investigatio quoquo modo nobis succedat, ante omnia cernendum est quantum Passionis dicta per se ipsa valeant; ne fallaci eius auctoritate cetera testimonia obscurantur, quae huic certissime praestant. Illa seclusa, deinde videbimus quid de S. Constantino ex historicis monumentis probabiliter colligi possit. Tandem quaestiunculae aliquot residuae de eius cultu et memoria breviter expedientur.

§ I. De Passione S. Constantini.

2. Typis vulgata est Passio S. Constantini a Michaeli Sabinin in opere utilissimo quidem sed mire inaccurato quod inscripsit Paradisum Hiberiae (1). De codice quo usus est, pios lectores nihil sollicitos esse existimavit. Sed nisi editor

nec codicum fide

(1) საქართველოს სამეფო (Petropoli, 1882), p. 363-70.

ipse